

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

13.02.2019

КАРАР

№ 108

“2019-2020 елларга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында балаларга һәм яшьләрэнә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасын раслау турында

2015 елның 30 декабрдәге “2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү” дәүләт программасы турында”гы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1493 номерлы Карары нигезендә (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 13 октябрдәге 1245 номерлы, 2018 елның 20 ноябрдәге 1391 номерлы Карарлары редакциясендә), “2014-2020 елларга Татарстан Республикасында физик культура, спорт, туризмны үстерү һәм яшьләр сәясәтен гәмәлгә ашыруның нәтижәлелеген арттыру” дәүләт Программасын, “2016-2020 елларга Татарстан Республикасы яшьләрэнә патриотик тәрбия бирү” 5 ярдәмче программасын гәмәлгә ашыру, Кама Тамагы муниципаль районы балаларына һәм яшьләрэнә патриотик тәрбия бирү системасын үстерү һәм камилләштерү максатларында, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР КЫЛА:**

1. “2019-2020 елларга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы балаларына һәм яшьләрэнә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга (1 нче кушымта).

2. “2019-2020 елларга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы н балаларына һәм яшьләрэнә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасы чаралары исемлеген расларга һәм программа чаралары буенча финансларга (2 нче кушымта).

3. Кама Тамагы муниципаль районы гражданнын патриотик тәрбияләү буенча ведомствоара комиссия составын расларга (3 нче кушымта).

4. Әлеге Карарның үтәлешен контрольдә тотуны Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Е. В. Сороковнига йөкләргә.

Житәкче

Р. М. Заһидуллин

2019 елның 13 февралендәге Кама
Тамагы муниципаль районы
Башкарма комитетының 108
номерлы Карарына 1 номерлы
кушымта

**“2019-2020 елларга Кама Тамагы муниципаль районы балаларына һәм
яшьләренә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасы**

I. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

ПРОГРАММАНЫҢ ИСЕМЕ	“2019-2020 елларга Кама Тамагы муниципаль районы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасы (алга таба - Программа)
ПРОГРАММАНЫ ЭШЛӘУ НИГЕЗЛӘРЕ	2015 елның 30 декабрдәге "2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнына патриотик тәрбия бирү" дәүләт программасы турында"гы 1493 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары; "2014-2020 елларга Татарстан Республикасында физик культура, спорт, туризмны үстерү һәм яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның нәтижәләгән арттыру" дәүләт программасының “2016-2020 елларга Татарстан Республикасы яшьләренә патриотик тәрбия бирү” 5 ярдәмче программасы (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 7 февралендәге 73 номерлы Карары белән расланган).
ПРОГРАММНЫҢ ТӨП ЭШЛӘП ЧЫГАРУЧЫЛАРЫ	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты
ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫН БАШКАРУЧЫЛАР	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге; МКУ “Мәгариф идарәсе” һәм муниципаль мәгариф учреждениеләре; Кама Тамагы муниципаль районының “Мәктәптән тыш эшләр үзәге” МБУ; Кама Тамагы МР балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе; Мәдәният бүлеге һәм мәдәният учреждениеләре; туган якны өйрәнү музейе; ТР Кама Тамагы муниципаль районы Хәрби комиссариаты (киләшү буенча); “Кама Тамагы муниципаль районының “Форпост” жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр оешмалары үзәге” муниципаль бюджет учреждениесе (киләшү буенча); Район ветераннар (пенсиялар) советы (киләшү буенча);

	<p>“Волжские зори” район газетасы (килешү буенча);</p> <p>“Акчарлак” спорт-сәламәтләндрү комплексы (килешү буенча);</p> <p>“Татарстан Республикасы буенча федераль янгынга каршы хезмәтнең 8 нче отряды” федераль дәүләт казна учреждениесенен 116 янгың сүндерү-коткару бүлеге (килешү буенча);</p> <p>ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлығының Кама Тамагы муниципаль районы буенча ГО өлкәсендә вәкаләтләрне тормышка ашыру бүлеге; (килешү буенча);</p> <p>“Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе” ДАСУ (килешү буенча)</p> <p>шәһәр һәм авыл жирлекләре башлыклары белән килешү буенча үзара хезмәттәшлек итү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сугышчан хәрәкәтләр ветераннары советы; - Кама Тамагы районы буенча Тәтеш халыкны эш белән тәмин итү үзәге филиалы; -ТР Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлығының Кама Тамагы районындагы социаль яклау идарәсе; -Россия Эчке эшләр министрлығының» Югары Ослан «муниципальара бүлегенен «Кама Тамагы» полиция бүлеге»; -балалар һәм яшьләр ижтимагый оешмалары һәм берләшмәләре.
<p>ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ</p>	<p>Районда ижтимагый һәм икътисадый тотрыклылыкны тәмин итә торган патриотик тәрбия системасын үстерү, ныгыту һәм камилләштерү өчен шартлар тудыру, муниципаль район балаларында һәм яшьләрендә югары патриотик аң, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасы, Ватанга тугрылык булдыру, Конституция бурычларын үтәргә әзерлек булдыру.</p>
<p>ПРОГРАММАНЫҢ БУРЫЧЛАРЫ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Яшьләрене рухи-әхлакый тәрбияләү, гражданлык һәм патриотик яктан тәрбияләү, шәхеснең һәръяклы үсеше өчен шартлар формалаштыру; 2. Жирле үзидарә органнарының ижтимагый берләшмәләр һәм патриотик юнәлештәге оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү, мәгариф системасы учреждениеләре, мәдәният, социаль яклау бүлеге учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади оешмалар; 3. Балаларга һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү өлкәсендә эшчәнлек алып баручы төрле ижтимагый оешмалар һәм берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү; 4. Районда гражданның үз районы, республика өчен горурлык хисләре формалаштыруга юнәлдерелгән патриотик тәрбия чаралары системасын камилләштерү; 5. Гражданның аңында патриотик кыйммәтләр, карашлар

	<p>һәм карашлар, үзләренә кече ватаннарының мәдәни һәм тарихи үткәнә һәм традицияләренә хөрмәт тәрбияләү;</p> <p>6. Мәктәпкәчә һәм мәгариф оешмаларында, өстәмә белем бирү учреждениеләрендә, ижтимагый берләшмәләрдә патриотик тәрбия бирүнең сыйфатын күтәрү;</p> <p>7. Ижтимагый оешмаларны (берләшмәләренә), белем бирү оешмаларын, хезмәт коллективларын патриотик тәрбияләүдә катнашуға жәлеп итү;</p> <p>8. Мәгълүмати-пропаганда эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру, жирле массакүләм мәгълүмат чаралары потенциалын куллану, патриотик тәрбияне үстерүдә мәгълүмати-коммуникацион технологияләр куллану;</p> <p>9. Тәрбия технологияләрен тотуны камилләштерү һәм районның инновацион үсешен тәмин итү өчен педагогик һәм житәкче кадрлар әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү системасын үстерү.</p>
ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ	2019-2020 еллар
ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ ТӨП ЮНӘЛЕШЛӘРЕ	<p>Программа чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча системалаштырыла:</p> <p>патриотик тәрбия процессын камилләштерү;</p> <p>гражданнырны хәрби хезмәткә әзерләү;</p> <p>патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү;</p> <p>муниципаль район халкына патриотик тәрбия бирү мәнфәгатьләрендә ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) эшчәнлеген координацияләү;</p> <p>патриотик тәрбия бирү өлкәсендә мәгълүмати тәмин итү;</p> <p>патриотик тәрбиядә Россия һәм Татарстанның дәүләт символларын куллану;</p> <p>укучыларның гаиләләрендә гражданлык-патриотик тәрбия бирүдә актив катнашу формаларын үстерү</p>
ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘРЕ	Социаль актив шәхес, граждан һәм патриот формалаштыру буенча дәүләт һәм ижтимагый институтларның көчләрен берләштерергә сәләтле муниципаль районда патриотик тәрбия бирүнең нәтижәле системасын алга таба үстерү.
ПРОГРАММАНЫҢ ҮТӘЛӘШЕН КОНТРОЛЬДӘ ТОТУНЫ ОЕШТЫРУ СИСТЕМАСЫ	<p>Әлеге программада катнашучылар Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетына һәм патриотик тәрбия буенча комиссиягә хисап тоттылар.</p> <p>“Мәгариф идарәсе” МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, мәдәният бүлеге Программа чараларын планлаштыру, үзара хезмәттәшлек, координацияләү һәм контрольдә тотуны оештыра.</p>

ПРОГРАММАНЫҢ ФИНАНСЛАУ ЧЫГАНАКЛАРЫ	Жирле бюджет һәм иганәче чаралары
--	-----------------------------------

II. КЕРЕШ

“2019-2020 елларга Кама Тамагы муниципаль районы балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү” муниципаль программасы (алга таба - Программа) Россия Федерациясе Хөкүмәтенен “2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү” дәүләт программасы турында”гы 2015 елның 30 декабрдәге 1493 номерлы Карары нигездә эшләнган; “2014-2020 елларга Татарстан Республикасында физик культура, спорт, туризмны үстерү һәм яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның нәтижелелеген арттыру” дәүләт программасының “2016-2020 елларга Татарстан Республикасы яшьләренә патриотик тәрбия бирү” 5-ярдәмче программасы (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 7 февралдәге 73 номерлы Карары белән расланган).

Программа Кама Тамагы муниципаль районы Советы депутатлары, дәүләт хакимияте территориаль органнары, районның жирле үзидарә органнары, Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты бүлекләре, район хәрби комиссариаты, туган якны өйрәнү музейе, мәгариф учреждениеләре, ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) тәкъдимнәрен исәпкә алып эшләнган.

Программа гамәлдәге системаны камилләштерүгә юнәлдерелгән, дәүләт һәм муниципаль органнар, ижтимагый оешмаларның (берләшмәләрнең) патриотик тәрбиясенә киң спектрны хәл итүдә уртак эшчәнлеген киңәйтүгә күздә тоту һәм алга таба аңа динамика бирергә тиеш.

Программа патриотик тәрбия бирү өлкәсендә төп бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән норматив-хокукий, оештыру, мәгълүмати-методик чаралар комплексы булып тора.

II. ПРОБЛЕМА ЭЧТӘЛЕГЕ ҺӘМ АНЫҢ КАРАРЫН ПРОГРАММА МЕТОДЛАРЫ БЕЛӘН ДӘВАМ ИТҮ ЗАРУРЛЫГЫ

Программа Кама Тамагы муниципаль районының балаларга, яшүсмерләргә һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү системасын үстерүгә эчтәлеген һәм төп юлларын билгели һәм жәмгыятьнең рухи-әхлакый бердәмлегенә иң мөһим кыйммәтләре буларак, гражданнын патриотик аңын алга таба формалаштыруга юнәлдерелгән.

Программа патриотик тәрбия бирү өлкәсендә төп бурычларны хәл итәргә тиешле хокукий, оештыру һәм методик чаралар комплексы булып тора.

Программа муниципаль структураларның, ижтимагый оешмаларның һәм берләшмәләрнең патриотик тәрбия мәсьәләләренә киң спектрны хәл итүдә уртак эшчәнлеген күздә тоту һәм алга таба аңа динамика бирергә тиеш.

Хәзерге вакытта түбәндәгеләргә юнәлдерелгән чаралар үткәру зарурлыгы туды:

- югары рухи-әхлакый принциплар һәм гражданлык җаваплылыгы, Ватанга мөхәббәт һәм тугрылык, жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы хезмәт итүгә, районны үстерү планнарын тормышка ашыруда актив катнашуга әзерлеккә, жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы хезмәт итүгә әзерлеккә тәрбияләү;

- мәдәни-тарихи кыйммәтләр нигездә яшьләрнең патриотик хисен һәм аңын формалаштыру;

- Ватаныбызның күп гасырлык тарихын, дөнья тарихи процессында Россиянең урынын һәм ролен, илнең бәйсезлеге һәм мөстәкыйльлеге өчен көрәшкән төрле буыннарның героик үткәнен өйрәнү;

- конституциячел, граждан һәм хәрби бурычны тирән аңлау, югары мәдәният һәм белем бирүне үстерү;

- Ватанга лаеклы хезмәт итүгә әзерлек күрсәتكән идеяләргә аңлау;

- үз-үзенне тоту, фидакарлык, җаваплылык һәм коллективизм, хезмәткә карата ихтирам һәм намуслы мөнәсәбәт булдыру;

- яшүсмерләр һәм яшьләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, наркомания, эчкечелекне, хокук бозуларны һәм күзәтүсезлекне профилактикалау, яшьләрнең сәламәтлеген яхшырту.

Соңгы елларда районның ижтимагый һәм мәдәни тормышының аерылгысыз өлеше булып патриотик һәм әхлакый юнәлешле район чараларын: “Жиңү көне”, ТАССРның 100 еллыгы, “Республика көне”, “Авыл көне”, “Хәтер шәме” һәм “Георгий тасмасы” акцияләрен атарга була. Бөек Ватан сугышында Жиңү көненә һәм локаль конфликтларда һәлак булган сугышчы-интернационалистарга багышланган Хәтер маршлары, “Бердәмлек көне”, “Россия флагы көне” яшьләр акцияләре һәм башка акцияләр үткәрелә. Шулай итеп, т югары дәрәжәдә ел саен кышкы спорт уеннары уздырыла, Бөек Ватан сугышында Жиңү көнен бәйрәм итү алдыннан мәктәп укучылары арасында Советлар Союзы Герое М. А. Чирков истәлегенә багышланган эстафета һәм яшьләрнең традицион йөгәреше үткәрелә.

Егетләргә армия хезмәтенә әзерләү максатыннан, гадәттәгечә елга ике тапкыр “Хәрби хезмәткә чакырылуучылар көне”, белем бирү оешмалары укучылары арасында “Аҗаган” хәрби-гамәли спорт төрләре буенча ярышларның район этабы, яшь армиячеләр хәрәкәте отрядлары арасында “Алга, яшь армиячеләр!” хәрби-спорт уеннарының муниципаль этабы!” үткәрелә. Ел саен февраль аенда районның мэгариф оешмаларында балаларга гражданлык-патриотик тәрбия бирү айлыгы үткәрелә. Бөек Ватан һәм локаль сугышта катнашучылар хөрмәтенә куелган каберләргә һәм һәйкәлләргә карау буенча шефлык эше алып барыла. Сугыш ветераннарына, һәлак булган һәм вафат булган солдатларның тол хатыннарына, локаль хәрби конфликтлар вакытында һәлак булган сугышчыларның ата – аналарына һәм тол хатыннарына, шулай ук ялгыз һәм өлкән кешеләргә ярдәм күрсәтү буенча волонтерлык эше оештырылды. “ФОРПОСТ” жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формированиесе эшчәнлеген оештыру һәм “Юнармия” хәрби-патриотик хәрәкәте чараларын гамәлгә ашыру дәвам итә.

Ижтимагый оешмалар: Ижтимагый Совет, ветераннар Советы, хәрби хәрәкәتلәрдә катнашучылар Советы патриотик тәрбиянең нәтижелелеген арттыруга зур өлеш кертә.

Туган якны өйрәнү музеенда һәм мәктәп музейларында яшь буынны патриотик рухта тәрбияләү эшендә мөһим буын буларак “Хәрби һәм хезмәт даны” экспозицияләрен булдыру эше дәвам иттерелде. Кама Тамагы шәһәр Кама Тамагы туган якны өйрәнү музей экспозицияләрендә 18 гасыр башыннан бирле районның һәм аның халкының тарихи елъязмасы, Ватан тарихында әһәмиятле вакыйгалар (гражданлык һәм Бөек Ватан сугышы, репрессия чоры, Әфганстанда һәм Чечняда

сугыш хәрәкәтләре) чагылдырылган. Туган як тарихын өйрәнүгә балалар күбрәк жәлеп ителә.

Сугыш геройлары, районның танылган якташлары исемнәре урамнар исемендә.

2 район мәгариф учреждениеләренә якташларыбыз исемнәре бирелде:

“Затон урта гомуми белем бирү мәктәбе” муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе “Василий Петрович Муравьев исемендәге Затон урта гомуми белем бирү мәктәбе” дип үзгәртелде (2015 елның 24 декабрендәге МР Башкарма комитетының 508 номерлы Карары). Затон мәктәбе директоры в. П. Муравьев - 34 ел дәвамында директор, Бөек Ватан сугышында катнашкан, I һәм II дәрәжә Ватан сугышы орденнары, Кызыл Йолдыз ордены белән бүләкләнгән, Хезмәт ветераны, ТАССРның атказанган укытучысы.

“Кама Тамагы МР Куйбышев Затоны Кадет интернат-мәктәбе” “Татарстан Республикасы милкенә тапшырылды һәм “Кама Тамагы Советлар Союзы Герое Чирков Михаил Алексеевич исемендәге кадет интернат-мәктәбе” дәүләт бюджет белем бирү учреждениесе дип үзгәртелде (2014 елның 31 октябрендәге Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 825 номерлы Карары). Михаил Алексеевич Чирков - совет хәрби хезмәткәре, Бөек Ватан сугышында катнашкан, Советлар Союзы Герое, Ленин ордены, Кызыл Байрак, Кызыл Йолдыз орденнары, медальләр белән бүләкләнгән.

Шәһәр тибындагы поселоктагы урам М. А. Чирков исемен йөртә. Кама Тамагы районында мемориаль такта куелды. 2017 елның 9 маенда Бөек Ватан сугышында һәм локаль сугышларда жиңүләргә багышланган мемориаль комплекста М. А. Чирковка бюст ачылды. Аны ачу тантанасында Бөек Ватан сугышы ветераннары, тыл хезмәтчәннәре һәм М. А. Чирковның туганнары катнашты.

Яшьләренә патриотлык, Ватанга мөхәббәт рухында тәрбияләү эшенә, аны саклауга эзерлеккә шәһәр тибындагы бистәдә төзелгән ветераннар хоры зур өлеш кертә. Кама Тамагы, Куйбышев Затоны, Теньки, Красновидово авылларында “Патриотик жырлар бәйгесе”, “Хатирәләр кичәсе” кебек төрле смотрлар һәм бәйгеләр үткәрелә. 23 февраль алдынан Ватанны саклаучыларны хөрмәтләү, мәктәп укучыларының эфганчылар һәм локаль сугышта катнашучылар белән очрашуы күркәм традициягә әверелде.

Район житәкчеләге катнашында район мәктәп укучыларына паспортлар тапшыру тантанасы традициягә әйләнде.

Яшьләренң соңгы еллардагы сайлау кампанияләрендә актив катнашуын да билгеләп үтәргә кирәк. Актив тормыш позициясе һәм барган эшләре өчен шәхси җаваплылык хисе Россия Президентын сайлау буенча участок сайлау комиссияләре эшендә актив катнашкан яшь гражданның характерлы.

Физик культура, спорт һәм яшьләр өлкәсендә муниципаль районның яшьләр төркеме арасында эшне оештыру, патриотик тәрбия бирү буенча башкарма органнар эшчәнлегенә “Идел таңнары” газетасы аша яктыртыла.

Шул ук вакытта патриотик тәрбия системасын нәтиҗәле эшләтү өчен барысы да эшләнмәгән әле. Жәмгыять нигезен берләштерүче эхлакый, гражданлык һәм патриотизм әле һаман да юк. Күп очракта ата-аналар, гаилә, коллектив, жәмгыять, Ватан алдында җаваплылык һәм бурычлылык хисләре жуелды. Болар барысы да

эшне дэвам итү, патриотик тәрбия мәсьәләләрен югары рухи-әхлакый принциплар һәм гражданлык жаваплылыгы, Ватанга мэхәббәт һәм тугрылык тәрбиялүгә, жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы һәм фидакарь хезмәт итүгә әзерлек, район үсеше планнарын тормышка ашыруда актив катнашуга юнәлдерелгән программа методлары белән хәл итүгә юнәлдерелгән эшнең актуальлеген күрсәтә.

Әлеге программаны гамәлгә ашыру нәтижәле ведомствоара хезмәттәшлекне тәмин итәргә һәм муниципаль районның яшә буынын патриотик тәрбиялүдә уңай нәтижәләр бирәчәк.

III. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның төп максаты булып район халкында югары социаль активлык, гражданлык һәм патриотизм, үз Ватаныңа горурлык һәм тугрылык хисләре, гражданлык бурычын һәм конституцион бурычларны үтәргә әзерлекне максатчан формалаштыруны тәмин итә торган патриотик тәрбия системасын камилләштерү тора.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк: патриотик тәрбия системасын булдыруны дэвам итәргә; патриотик тәрбия бирүнең норматив-хокукый һәм оештыру-методик базасын камилләштерүне дэвам итәргә; районның барлык дәрәжәләрендә яшәләргә патриотик, гражданлык тәрбиясе бирү мәсьәләләре буенча идарә итүне һәм координациялүне тәмин итәргә мөмкинлек бирүче механизмнар булдырырга; патриотик тәрбия бирүдә катнашуга ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрне), хезмәт коллективларын, аерым гражданнырны жәлеп итәргә; балаларны һәм яшәләрне патриотик тәрбиялү мәсьәләләре буенча массакуләм мәгълүмат һәм матбугат чаралары белән эшләү дәрәжәсен күтәрү; балаларны патриотик тәрбиялүдә гаиләнең ролен көчәйтү; мәгариф учреждениеләрендә патриотик тәрбия сыйфатын күтәрү, аларны яшә буынны патриотик тәрбиялү үзәкләренә әверелдерү; патриотлыкны алга таба үстерү максатында фәнни нигезләнгән оештыру һәм пропаганда эшчәнлегә үткәрү.

Күрсәтелгән бурычларны хәл итү Программа чараларын гамәлгә ашыру юлы белән гамәлгә ашырылачак.

IV. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ ТӨП ЮНӘЛЭШЛӘРЕ

Программалы чаралар комплексы районның барлык категория кешеләрен патриотик тәрбия белән тәмин итүне күздә тотта. Әмма программаның өстенлекле юнәлеше булып үсеп килүче буыңга - балалар һәм яшәләргә патриотик тәрбия бирү тора. Шуңа ук вакытта төп игътибар белем бирү учреждениеләрендә мәктәп, гаилә һәм ижтимагый оешмаларның (берләшмәләрнең) уртақ тәрбия эшчәнлегенә интеграль үзәкләре буларак эшләүгә бирелә.

V. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаны гамәлгә ашыру механизмы тәрбия процессына йогынты ясауны тәмин итү, массакуләм мәгълүмат чараларында патриотлыкны пропагандалау, ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрне) берләштерү, аларның эшчәнлеген координациялү максатларында барлык дәрәжәдәге дәүләт һәм муниципаль

хакимият институтларының эш методларын камилләштерүгә нигезләнә.

Программаның баш башкаручысы булып Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

VI. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Программа чаралары район бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar һәм максатчан чаралар хисабына тормышка ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру барышында аерым чаралар төгәлләнү белән бәйле рәвештә чараларны финанслау күләмнәре жирле бюджетның расланган чыгымнарын исәпкә алып төгәлләштерелергә мөмкин һәм төзәтмәләр кертергә тиеш.

VII. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУДАН КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘР

Яшь буында патриотик тәрбия бирүнең Россия, республика, районның тарихи кыйммәtlәре нигезендә югары мәдәният, патриотик хисләр һәм аң формалаштыру мөмкинлегә бирә торган тулы бер системасын булдыру:

- яшь буында Ватанга мөхәббәт, гражданлык бурычын һәм конституцион бурычларын жаваплы аңлау тәрбияләү;

- бала һәм яшүсмер шөхесен эхлакый, интеллектуаль һәм физик яктан формалаштыру өчен уңайлы шартлар тудыру;

- яшь буынга патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирүдә гаиләләргә, ижтимагый оешмаларга гамәли адреслы ярдәм күрсәтү;

- жәмгыятәтә идеологик каршылык дәрәжәсе кимү;

- Халыклар бердәмлеген һәм дуслыгын ныгыту;

- гражданның милли икътисад үсешендә кызыксынуларын тәэмин итү, жәмгыятәтә социаль киеренкелекне киметү;

- гражданны яклауга әзерлеккә дөнъяви караш жайланмалары күрсәтү.

Программаны тормышка ашыруның соңгы нәтижәсе булып районда патриотизм һәм интернационализм үсешенә уңай динамикасы, жәмгыятәтә рухи һәм мәдәни күтәрелеш өчен уңай шартлар тудыру, икътисади тотрыклылыкны ныгыту торырга тиеш.

2019 елның 13 февралендәге Кама
Тамагы муниципаль районы Башкарма
комитетының 108 номерлы Карарына
2 номерлы кушымта

"2019-2020 елларга Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының балаларына һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү" муниципаль Программасы чаралары исемлегенә һәм Программа чаралары буенча финанслау

N т/б	Чараның исеме	Үтәлү вакыты	Башкаручылар	Финанслау күләме (мең сум)	
				2019 ел	2020 ел
1				2019 ел	2020 ел
1	Бөек Ватан сугышында жиңүнең 75 еллыгын бәйрәм итүгә әзерлек һәм аны үткәрү буенча утырышта катнашу	2019-2020 еллар	Башкарма комитет, мәдәният бүлеге, ОДМС, МКУ "Мәгариф идарәсе"		
2	Бөек Ватан сугышында Жиңү көненә, хәрби дан көннәренә һәм истәлекле даталарга багышланган бәйрәм чараларын оештыру	2019-2020 еллар	Башкарма комитет, шәһәр һәм авыл жирлекләре, мәдәният бүлеге, "Мәгариф идарәсе" МКУ	Аерым буенча	смета
3	Совет гаскәрләрен Әфганстаннан чыгаруга 30 ел тулуга багышланган бәйрәм чараларында сугышчан хәрәкәтләрдә катнашучыларны хөрмәтләү	2019-2020 еллар	Шәһәр һәм авыл жирлекләре, МР Башкарма комитеты, мәдәният бүлеге, әфганчылар советы, "Мәгариф идарәсе"	Аерым буенча	смета
4	Хәтер һәм кайгы көне - Бөек Ватан сугышында һәлак булганнар мемориалына чәчәкләр һәм венюклар салу тантанасы	22 июнь 2019-2020 еллар	Башкарма комитет, авыл һәм шәһәр жирлекләре, мәдәният бүлеге	Аерым буенча	смета

5	Ватанны саклаучылар көненә багышланган гражданлык-патриотик тәрбия айлыгы үткәрү	Февраль, ежегодно	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС, МЭУ, хәрби комиссариат	1 000	1 000
6	Районның 10 сыйныф укучылары белән биш көнлек хәрби кыр жыеннарын оештыру һәм үткәрү	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС	42 000	45 000
7	Кадетларга хәрби хезмәткә кадәрге яшьтәге яшьләренә, ата-аналарны, ветераннарны чакырып, тантаналы рәвештә ант кабул итү практикасын дәвам итү	2019-2020 еллар	Кадет интернат-мәктәбе, “Мәгариф идарәсе”		
8	Хәрби хезмәткә чакырылуучыларны тантаналы рәвештә озату	2019-2020 еллар	Хәрби комиссариат, мәдәният бүлеге, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС		
9	РФ Кораллы Көчләре һәм укучыларның «хәрби хезмәткә чакырылуучылар көне» чарасында катнашуы (елга ике тапкыр)	Ел саен май	ОДМС Башкарма комитеты	6 000	8 000
10	Советлар Союзы Герое М. А. Чирков истәлегенә багышланган мәктәп укучылары арасында эстафета үткәрү	Ел саен, 9 май	ОДМС Башкарма комитеты	10 000	12 000
11	Куйбышев Затоны-Кама Тамагы маршруты буенча Жинү көненә багышланган традицион яшьләр узышын үткәрү	2019-2020 Ел саен	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, хәрби комиссариат,		
12	Патриотик һәм гражданлык тәрбиясе торышы мониторингы	Квартал саен	Муниципаль район Башкарма комитеты		
13	Бөек Ватан сугышында катнашучылар турында “Ключ” волонтерлык хәрәкәте ярдәме белән “Хәтер китабы” китабын чыгару өчен материаллар жыю, рәсмиләштерү буенча чаралар үткәрү	Ел саен	Музейлар, шәһәр һәм авыл жирлекләре укучылары		
14	Район мәгариф учреждениеләренә шефлыгын оештыру	Ел буенча	“Мәгариф идарәсе” МКУ, белем бирү оешмалары, волонтерлык оешмалары, ОДМС		

15	Бөек Ватан сугышы һәм хезмэт ветераннары, шулай ук өлкән гражданныр	2019-2020 Ел саен	МР башкарма комитеты, МКУ “Мәгариф идарәсе”, ОДМС, ЦВР, ЦСОН		
16	Һәйкәлләрне төзекләндерү буенча өмәләр һәм шефлык эшләре үткәрү	2019-2020 Ел саен	Шәһәр һәм авыл жирлекләре, “Мәгариф идарәсе” МКУ, Мәгариф оешмалары житәкчеләре		
17	Музейларда мәгариф учреждениеләрендә ветераннар турындагы экспозицияләр һәм экспонатлар булдыру, тулыландыру һәм яңарту	Даими	МКУ “Мәгариф идарәсе”, Туган якны өйрәнү музейе, архив бүлеге	10 000	15 000
18	Батырлык дәрәсләре, сыйныф сәгатә үткәрү, яшьләрнең Бөек Ватан сугышы, РФ Кораллы Көчләре ветераннары, Әфганстанда һәм Чечняда хәрби хәрәкәтләрдә катнашучылар белән Ватанны саклаучылар көненә, Жиңү көненә, хәрби дан көннәренә багышланган очрашулары	Ел саен	МР башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС, мәдәният бүлеге, Сугыш ветераннары Советы		
19	Республикада, Россиядә югары спорт казанышлары күрсәткән якташларыбыз-спортчылар белән очрашулар оештыру	Ел буенча	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, Мәдәният бүлеге, ОДМС, туган якны өйрәнү музейе		
20	Сайлауларда беренче тапкыр тавыш бирүчеләр белән очрашулар оештыру	сайлау кампанияләре чорында	Район территориаль сайлау комиссиясе, участок сайлау комиссияләре, ОДМС		
21	Коррупциягә каршы көрәш буенча ведомствоара төркем эшчәнлеген үстерү	Айга бер тапкыр	МР башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС, “Кама Тамагы” ОП, Кама Тамагы үзәк район хастаханәсе ДАСУ		
22	Ведомствоара тернәкләндерү консилиум һәм балигы булмаганнар эшләре буенча комиссия эшен оештыру	Атна саен	Кама Тамагы МР, ОДМС, “Кама Тамагы” ОП Башкарма комитеты, комиссия әгъзалары		

23	Яшь армия формасы комплектларын сатып алу	2019-2020 еллар	Жирле бюджет	300 000	200 000
24	“Форпост”, “Юнармия” отряды һәм профилактика отрядлары тәрбияләнүчеләре чаралары	Ел саен	МР Башкарма комитеты, ОДМС, “Форпост”, МКУ Мәгариф идарәсе		
25	Яшь армиячеләр сафына тантаналы кабул итү	2019-2020 сайлау кампанияләре чорында	МКУ “Мәгариф идарәсе”, кадет мәктәбе, хәрби комиссариат		
26	Юнармия хәрәкәтенең ел саен үткәрелә торган республика слетларында катнашу	Ноябрь, ел саен	МКУ “Мәгариф идарәсе”, хәрби комиссариат		
27	“Алга, яшь армиячеләр!” хәрби-спорт уенында катнашу (1 нче квартал уку елы)	2019-2020 еллар	МКУ “Мәгариф идарәсе”, хәрби комиссариат	10 000	10 000
28	“Ажаган” республика хәрби-спорт уенының район этабын үткәрү	Ел саен	МКУ “Мәгариф идарәсе”, ОДМС, хәрби комиссариат, Яшь армия, Форпост	3 000	3 000
29	“Россия патриотларын үстерәбез” Бөтенроссия бәйгесенең республика этабында катнашу	2019-2020 сайлау кампанияләре чорында	МКУ “Мәгариф идарәсе” мәгариф оешмалары җитәкчеләре		
30	Балалар һәм яшьләргә патриотик һәм гражданлык – хокукый тәрбия бирү буенча иң яхшы эш куелышына бәйге	ежегодно	МР Башкарма комитеты, МКУ “Мәгариф идарәсе”	2 000	3 000
31	Ел саен үткәрелә торган “Минем кече ватаным”, “Туган як серләре” бәйгесендә Россия һәм Татарстан дәүләт символикасын иң яхшы белүгә республика бәйгесендә катнашу, республика тарихы, гербы, флаг, гимн белгечләре	2019-2020 ел саен	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ветераннар Советы		
32	Хәрби-патриотик жырлар фестивален үткәрү	2020 ел саен	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, ОДМС, ветераннар Советы	-	5 000

33	Патриотик тәрбия өлкәсендә эшләүче белгечләрнең республика семинар-кинәшмәләрендә катнашу	Ел саен	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, хәрби комиссариат, ОДМС		
34	Төзелеш һәм жыр смотр бәйгесе үткәрү	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, ОДМС, “Мәгариф идарәсе” МКУ		
35	“Тормыш иминлеге курсы буенча Татарстан Республикасы Ел укытучысы” республика бәйгесендә катнашу (2 елга 1 тапкыр)	2020 ел	“Мәгариф идарәсе” МКУ, Мәгариф оешмалары житәкчеләре	-	5 000
36	ГТО “Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын тапшыруны оештыру”	еллар	ОДМС		
37	“Хезмәткә һәм оборонага эзер” (ГТО) Бөтенроссия фестивале халыкның барлык категорияләре арасында – “Бөтен гаилә белән ГТО”	2019-2020 еллар	ОДМС, “Мәгариф идарәсе” МКУ	10 000	10 000
38	“Әти, әни һәм мин-спорт гаиләсе” сәламәтлек көне	2019-2020 еллар	ОДМС	7 000	7 500
39	Районның яшь гражданның тантаналы рәвештә паспортлар тапшырылды. “Мин Россия гражданы” акциясе	2019-2020 еллар, елга ике тапкыр	ОДМС	Аерым смета буенча	
40	“Республика көне”, “Авыл көне”, “Бердәмлек көне”, “Россия флагы көне” бәйрәмнәрен оештыру	2019-2020 еллар	Шәһәр һәм авыл жирлекләре, МР Башкарма комитеты, мәдәният бүлеге	Аерым смета буенча	
41	“Русская, старинная, румяная да блинная” кышны озату май атналыгы	2019-2020 еллар март	МР Башкарма комитеты, мәдәният Бүлеге	Аерым смета буенча	смета
42	“Созвездие – Йолдызлык – 2019” эстрада сәнгатенең район телевизион яшьләр фестивале	2019-2020 еллар, март	МР Башкарма комитеты, музыка мәктәбе, мәдәният Бүлеге	Аерым смета буенча	смета
43	“Нәүрүз бәйрәме” татар милли бәйрәме	2019-2020 еллар март	МР Башкарма комитеты, мәдәният Бүлеге	Аерым смета буенча	смета

44	Үзешчән башкаручыларның район фестивале	2019-2020 еллар	МР башкарма комитеты, мәдәният Бүлеге, Ветераннар советы	Аерым буенча	смета
45	Ветераннар арасында “Балкыш” үзешчән башкаручыларның район фестивале	2019-2020 еллар	Башкарма комитеты, мәдәният Бүлеге, авыл һәм шәһәр жирлекләре	Аерым буенча	смета
46	“Сабантуй” район татар милли бәйрәме	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, МКУ “мәгариф Идарәсе”, мәдәният бүлеге, ОДМС	2 000	2 000
47	“Кама Тамагы – Татарстанның энже бөртеге” китабын һәм Кама Тамагы муниципаль районы турында буклетлар өйрәнү	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, ОДМС, туган якны өйрәнү музейе		
48	Мәдәният һәм сәнгать эшлеклеләренең түгәрәк даталарына багышланган чаралар (дәрәсләр-лекцияләр, шигърият сәгатьләре, библио-сәгать, шигърият кичәләре, әдәби кичәләр)	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, китапханәләр		
49	Ватан тарихына багышланган музей дәрәсләре	2019-2020 еллар.	Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, музейлар		
50	Герой-шагыйрь Муса Жәлил ижатына багышланган чаралар циклы	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге	3 000	3 000
51	РФ Кораллы Көчләре сафларында хезмәтне пропагандалаучы, хәрби белем алу шартларын аңлата торган материалларны бастырып чыгару	2019-2020 еллар	Хәрби комиссариат, “Идел таңнары” газетасы редакциясе		

52	Бөек Ватан сугышында,Әфганстанда һәм Чечняда сугышчан хәрәкәтләрдә катнашкан якташларыбыз турында материаллар бастырып чыгару	2019-2020 еллар	“Идел таңнары” газетасы редакциясе газета редакцияләре, туган якны өйрәнү музейе		
53	Балигъ булмаган балаларга укудан буш вакытларда хезмәт тәрбиясе бирү (Бөек Ватан сугышы ветераннарына, тыл хезмәтчәннәренә, инвалидларга, Бөек Ватан сугышында катнашучыларның тол хатыннарына, ялгыз өлкән кешеләргә ярдәм күрсәтү)	2019-2020 еллар	МР Башкарма комитеты, “Мәгариф идарәсе” МКУ		
54	Туган якны өйрәнү буенча тарихи материалларны бастырып чыгару	2019-2020 еллар	Туган якны өйрәнү музейе, мәгариф оешмалары музейлары, “Идел таңнары” газетасы редакциясе		
БАРЛЫГЫ:				406 000	329 500

2019 елның 13 февралендәге Кама
Тамагы муниципаль районы Башкарма
комитетының 108 номерлы Карарына
3 номерлы кушымта

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында балаларга һәм
яшьләргә патриотик тәрбия бирү буенча ведомствоара комиссия составы**

Заһидуллин Р.М.	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, комиссия рәисе;
Сороковнина Е.В.	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары, комиссия рәисе урынбасары;
Хәбибуллова М.Х.	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад мәсьәләләре буенча урынбасары;
Гимадеева Е.А.	Кама Тамагы муниципаль районы “Мәгариф идарәсе” МКУ Башлыгы (киләшү буенча);
Хуснутдинов И.Х.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге начальнигы;
Ильина Э.А.	“Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе” МБУ директоры (киләшү буенча);
Кузиева И.А.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетның мәдәният бүлеге начальнигы;
Панчева Т.Н.	Кама Тамагы муниципаль районы “Форпост ООП буенча яшьләр үзәге формироваһиеләре” МБУ директоры (киләшү буенча);
Заһидуллина Л.И	“Мәктәптән тыш эшләр үзәге” МБОУ ДОД директоры (киләшү буенча);
Сергеев Д.В.	Татарстан Республикасы Кама Тамагы МР Хәрби комиссары (киләшү буенча);
Заһидуллина С.Ю.	“Идел таңнары” газетасы баш мөхәррире (киләшү буенча);